

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1035/2018
20.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића и Деане Берак Савковић, и адвоката Соње Манојловић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину 5К 80/17 од 23.01.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 289/18 од 12.06.2018. године, на седници већа одржаној дана 20.12.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину 5К 80/17 од 23.01.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 289/18 од 12.06.2018. године, бранилаца окривљеног АА, адвоката Вићентија Даријевића и адвоката Деане Берак Савковић у целости, а адвоката Соње Манојловић, у односу на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, док се поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Соње Манојловић, у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину 5К 80/17 од 23.01.2018. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 3. у вези става 1. тачка 4) КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује у ..., у улици ..., уз примену мере електронског надзора, с тим што исти не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива,

делатности и дужности директора привредног субјекта, у трајању од 1 (једне) године, након правноснажности пресуде, с тим што је одређено да се време проведено у затвору у просторијама у којима окривљени станује, не урачунава у време трајања ове мере. Такође, окривљени је обавезан да оштећеном ДОО „ББ“ из ..., исплати износ од 28.354.974,60 динара, на име имовинскоправног захтева, у року од 60 дана, рачунајући од дана правноснажности наведене пресуде, под претњом принудног извршења. Истом пресудом, окривљени је обавезан да у целости накнади трошкове кривичног поступка настале пред првостепеним судом, у погледу чије висине је одређено да ће суд одлучити посебним решењем, као и да плати трошкове паушала у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана рачунајући од дана правноснажности наведене пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 289/18 од 12.06.2018. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, преиначена је пресуда Вишег суда у Зрењанину 5К 80/17 од 23.01.2018. године, у делу чињеничног описа и правне квалификације, тако што је Апелациони суд у Новом Саду, окривљеног АА, огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ и осудио га на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује у ..., у улици ..., уз примену мере електронског надзора, с тим да исти не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљеном је изречена и мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности директора привредног субјекта, у трајању од 1 (једне) године, након правноснажности наведене пресуде, с тим што је одређено да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Зрењанину у преосталом делу, као и жалбе бранилаца окривљеног АА, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА:

-адвокати Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић због повреда закона из члана 439 тачка 1) и 2) и 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијану другостепену пресуду Апелационог суда у Новом Саду и списе предмета врати на поновно одлучивање или исту преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе. Браниоци су предложили да Врховни касациони суд, сходно члану 488. став 3. ЗКП, одложи извршење правноснажне пресуде;

-адвокат Соња Манојловић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. истог члана ЗКП, а због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе, или их укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење, или укине само другостепену пресуду и списе предмета врати том суду на поновно одлучивање. Бранилац је предложила да Врховни касациони суд одложи извршење правноснажне пресуде до доношења одлуке о захтеву за заштиту законитости, сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Браниоци окривљеног, адвокати Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, у захтеву за заштиту законитости наводе да се у конкретном случају ради о кривичном делу са бланкетном диспозицијом, а да је у изреци пресуде изостао битан елемент предметног кривичног дела, јер није наведено која је то овлашћења окривљени грубо повредио, тј. изостављена је конкретна бланкетна норма, противно којој је окривљени поступао у погледу располагања имовином- због чега браниоци сматрају да се у радњама окривљеног не стичу битна обележја кривичног дела за које је оглашен кривим, те да је доношењем побијаних пресуда, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Међутим, ови наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног касационог суда нису основани, а из следећих разлога:

Наиме, у чињеничном опису кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим изреком побијане другостепене пресуде, којом је првостепена пресуда преиначена у погледу чињеничног описа и правне квалификације кривичног дела, јасно су наведене радње окривљеног које се састоје у поступању противно одредби члана 7. Закона о трговини- начелу поштења и противно члану 15. став 1. одлуке о оснивању ДОО „ВВ“ од 27.08.2013. године, те невођењу послова друштва у складу са законом од стране окривљеног закључивањем седам уговора о купопродаји меркантилног кукуруза по којима је ДОО „ВВ“ продавао кукуруз ДОО „ББ“ и испостављању предрачуна по којима је ДОО „ББ“ плаћао куповину кукуруза, те потом потписивању 30 складишница таксативно наведених у изреци, од стране окривљеног, на којима је констатовано да је купљени кукуруз на складишту, иако кукуруза тада није било на складишту..... док је дана 22.05.2014. године утврђено да недостаје кукуруз у количини од 1.858.383 килограма у вредности 28.354.974,60 динара, који никада није ни испоручен, и прибављању

имовинске користи у наведеном износу ДОО „ВВ“, и наношењу штете ДОО „ББ“ из ...

Полазећи од наведеног, овако описано поступање окривљеног, које је противно одредби члана 7. Закон о трговини – начелу поштења и противно члану 15. став 1. одлуке о оснивању ДОО „ВВ“ од 27.08.2013. године, али и које је истовремено супротно добрим пословним обичајима и законом прописаним општим начелима правног промета и пословања привредног субјекта приликом располагања имовином предузећа, по налажењу овог суда, представља грубу повреду, односно искоришћавање овлашћења окривљеног у погледу управљања, располагања и коришћења имовином предузећа, и прибављање противправне имовинске користи ДОО „ВВ“, како је то описано у изреци побијане другостепене пресуде, те стога стоје сва законска обележја кривичног дела из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ за које је побијаном правноснажном пресудом, окривљени оглашен кривим. С тим у вези, неосновани су наводи захтева о непостојању кривичног дела у радњама окривљеног због околности да у побијаној правноснажној пресуди није означен конкретан материјалноправни пропис који је критичном приликом окривљени повредио.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано браниоци окривљеног, адвокати Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, указују на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоци окривљеног, адвокати Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, указују и на то да је другостепени суд доношењем своје пресуде, погрешно применио закон када је радње окривљеног квалификовао као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ, јер сматрају да између тог кривичног дела и кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 3. у вези става 1. тачка 4) КЗ за које је окривљени био оглашен кривим побијаном првостепеном пресудом - не постоји правни континуитет, те да се ради о два сасвим различита кривична дела. Изнетим наводима, браниоци указују на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како су браниоци окривљеног ову повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП истицали и у жалби на побијану првостепену пресуду, а приликом другостепеног одлучивања, суд је нашао да су ти жалбени разлози неосновани и на страни шест последњи пасус, страни седам и страни осам први пасус, дао јасне и довољне разлоге да се у конкретном случају не ради о наведеној повреди закона, то ове разлоге у свему као правилне прихвата и Врховни касациони суд, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на њих и упућује.

Због изнетог, по оцени овог суда, неосновано браниоци окривљеног указују да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред наведеног, браниоци окривљеног, адвокати Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, као и адвокат Соња Манојловић, у поднетим захтевима за заштиту законитости истичу и повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, наводима да је у конкретном случају имовинску корист требало одузети од привредног друштва ДОО „ВВ“, а не од окривљеног лично, јер сматрају да се у овом случају не ради о односу између два физичка лица, већ је реч о привредном односу између два правна лица – предузећа, која поседују сопствену имовину, одвојену од имовине њихових власника, оснивача, директора и заступника, а такође и сопствену одговорност. Такође, браниоци указују да суд и поред промене правне квалификације радњи окривљеног, није мењао одлуку о имовинскоправном захтеву, већ је окривљеног обавезао да исплати исти износ имовинскоправног захтева.

Међутим, по налажењу овог суда, изнети наводи захтева, не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Одредбом члана 258. став 4. ЗКП је прописано да ће суд у пресуди којом окривљеног оглашава кривим и решењу о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења, овлашћеном лицу досудити имовинскоправни захтев у целини или делимично, а за вишак упутити на парнични поступак. Ако подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно ни за делимично пресуђење, суд ће овлашћено лице упутити да имовинскоправни захтев у целини може да остварује у парничном поступку.

Полазећи од цитиране законске одредбе, а како је изреком побијане правноснажне пресуде, окривљени АА оглашен кривим и обавезан да оштећеном ДОО „ББ“ из ..., исплати износ од 28.354.974,60 динара, на име постављеног имовинскоправног захтева, у року од 60 дана, рачунајући од дана правноснажности наведене пресуде, под претњом принудног извршења, то је по налажењу Врховног касационог суда, нижестепени суд правилно применио закон када је окривљеног обавезао да у наведеном износу исплати имовинскоправни захтев оштећеном предузећу. Притом, стоји чињеница да се нижестепени суд одлучујући о имовинскоправном захтеву, позвао на одредбу члана 91. став 1. КЗ која прописује услов и начин одузимања имовинске користи прибављене кривичним делом- али овај суд налази да је очигледно реч о техничкој грешци, која није од утицаја на истакнуту повреду закона. Такође, неосновани су наводи захтева да је реч о привредном односу између два привредна субјекта, те да је суд уместо окривљеног, требало да обавезе предузеће окривљеног, на исплату имовинскоправног захтева – из разлога што је неспорно да се у конкретном случају ради о кривичном поступку вођеном против окривљеног АА, у коме је донета осуђујућа пресуда, којом је утврђено да је окривљени извршењем кривичног дела оштећеном предузећу причинио штету у наведеном износу и где је суд сходно члану 258. став 4. ЗКП, овлашћеном лицу досудио имовинскоправни захтев.

Из изнетих разлога, по налажењу овог суда, неосновано браниоци окривљеног, указују на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног, адвокат Соња Манојловић, у поднетом захтеву за заштиту законитости, формално означава и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али у образложењу истог наводи да је суд погрешно оценио, да у конкретном случају делатност окривљеног представља кривично дело, с обзиром да се према ставу браниоца, ради о чистом грађанско-правном односу.

Изнетим наводима, иако бранилац формално истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, по налажењу овог суда, иста суштински оспорава оцену доказа и утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд, захтев браниоца окривљеног, адвоката Соње Манојловић, у овом делу оценио као недозвољен.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у коме је захтев браниоца окривљеног, адвоката Соње Манојловић, одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Марина Пандуровић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић